

ת.ד. 102 בני ברק
פקס: 03-5055919
9139191@gmail.com

זכר מואמינים

גליון שבועי מבית 'בני אמונים'

פרשת בשלה תשפ"ב שנה ט | גליון מס' 416

פניני אמונים

פניני תפלה בפרשה

פרתחו שערים

דבר מוסד ונשיא 'בני אמונים'

הגלוי של רבנו בחיי בפרשתנו

פעמים רבות בכל יום אנו זוכים להגות בשפתנו את התבה הקדושה - 'אמן'. אולם למרות שכחותה, ואולי דוקא מחמת שכחותה, נדמה כי איננו מבינים את שגב מעלתה. ואין זה מן הפלא, שכן כמה מאתנו הקדישו ולו מעט מזמנם, כדי להתבונן בפטרה של מלה זו, בהבנת משמעותה העמקה והנשגבה ובהפרכת כחה העצום ופעולותיה הגדולות והנצורות?

נתן להארץ רבות בדברים, אולם במסגרת זו רצוני להפנות את תשומת לב קוראי העלון הנכבדים לדבריו של רבנו בחיי בפרשתנו על הפסוק שאנו אומרים מדי בקר ב'שירת היס' (שמות יד לא): 'וייראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו'. רבנו בחיי מטעים באריכות גדולה את משמעותה של עניית אמן בהלכה, באגדה ובקבלה, את הסודות הטמונים בה, את גדל שכרו של המקפיד לענות אמן כהלכתה ואת ענישו של מי שאינו שות לבו להוכחה זו.

כה מעוררי השרצה והתפעלות הם כוכבי השמים הפרושים מעל ראשינו. אם נביט השמימה במקום חשוף נוכל לגלות כי בשמים ישנם רבבות אלפי כוכבים זעירים, חלקם כמעט ואינם נראים וחלקם טרם נגלים לעינינו בשל רב רחוקם. הכוכבים נראים לעינינו קטנים בשל היותם רחוקים מאתנו שנות אור, אך אין פיוס מי שיטיל ספק בעבדת היותם עולמות שלמים.

אם נתבונן ונעמיק היטב בדברי רבנו בחיי בפרשתנו נגלה כי כף בדיק היא האמן. לעינינו היא נראית קטנה וזעירה, אך בשמים היא גדולה ונשגבה עד מאד, ועולמות שלמים תלויים בה. העיון בדבריו מוביל את הלומדים למסקנה, כי אם נצית לדברי חכמים ונרבה בעניית אמנים, ייטב לנו כל הימים.

בקריאת 'ונרוממה שמו יחדו',
שבת שלום,

אברהם אביב

'ה' ילחם לכם' גם כאשר 'תחרשו'

'ה' ילחם לכם ואתם תחרשו' (יד טז)

במכילתא (מסכתא דזויה פרשה ב) דרשו חכמים על פסוק זה: "לא לשעה זו בלבד ילחם לכם אלא לעולם ילחם כנגדן של אויביכם".

כך פרש המשך חכמה את דברי המכילתא: במלחמה זו טענו ישראל כי מן הדיו היה הקדוש ברוך הוא צריך להלחם בעבורם, שהרי לא הוציאם ממצרים כדי להטביעם בים. על כן פרשו חכמים כי הבטחת 'ה' ילחם לכם" לא נאמרה לישראל רק ביחס למלחמה זו אלא גם במלחמות עתידיות שבהן 'ואתם תחרשו' - בהעדר פתחון פה וטענה מצדכם, גם אז ילחם בעבורכם (משך חכמה).

'ואנחנו לא נדע מה נעשה'

'ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו' (יד טו)

דרש השפת אמת:

בעת שאדם מישראל מגיע להפכה שאין לו כל מוצא להחליץ מצרתו, והוא תולה את יתבו בבואו בלבד - מיד הוא נושע. כזאת היה בעת שעמדו ישראל על שפת הים כשהמצרים מאחוריהם, הים לפניהם, ולא היה להם לאן לברח. כיון שלא היה להם כל מוצא טבעי, שמו את כל יתבם בבוראם ומיד נבקע לפניהם הים. זהו שאמר הקדוש ברוך הוא למשה: "מה - תצעק אלי", אם צועק אתה אלי "מה" נתן לעשות, כלומר: איך רואה שום פתרון בדרך הטבע, הרי תדע שכבר הגיעה הישועה, ועל כן: "דבר אל בני ישראל ויסעו" (ויצאו יספי' לגר" מנדלקורן עמ' קיא).

ברכת 'רפאנו' נחוצה

גם לבריאים

"ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלוקיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמתו במצרים לא אשים עליה כי אני ה' רפאך" (טו טו)

כבר תמהו חכמים (סנהדרין קא א) על סיום הפסוק: "כי אני ה' רפאך"; אם מבטיח לנו הקדוש ברוך הוא שלא ישים עלינו את מחלות מצרים, מדוע זקוקים אנו לרפואה?

באר השבט הלוי:

היעב"ץ באר (סדור עמודי שמים' ח"ב בהגות המחבר עמ' כו) שבקשת: "והעלה רפואה שלמה לכל מכותינו" המזכרת בברכת 'רפאנו' נוגעת אף לאדם הבריא בגופו. לפי שבגוף כל אדם מקננים מחלות ופגעים נסתרים, ואלמלא נטע הקדוש ברוך הוא בטבע הגוף לגבר עליהם בטרם יתפרצו [באמצעות המערכת החסונית] לא היינו עומדים בפניהם. לפיכך, אף אדם בריא זקוק לתפלה שיתן ה' כח בגופו להמשיך ולהתמיד במלחמתו באותן מחלות נסתרות.

כך נתן לפרש אף את כונת הפתוב כאן: אם תלך בדרך התורה, אזי "כל המחלה אשר שמתו במצרים", ומטבע הבריאה מקוננות הן בסתר בגופך - "לא אשים עליה" - אחזק את גופך לבל תפרצנה בתוכך "כי אני ה' רפאך" (דרשות ושיחות שבט הלוי' - תשס"ג עמ' קעב).

אכילת המן פוטרת מ'מאה ברכות'

"ויראו בני ישראל ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא ויאמר משה אלהים הוא הילחם אשר נתן ה' לכם לאכלה" (טז טו)

פרש החתם סופר:

חכמים (מנחות מג ב) הסמיכו את חיוב אמירת מאה ברכות בכל יום על פי הפסוק (דברים י ב): "מה ה' אלוקיך שאל מעמך", ופרש רש"י: "שחכמים דרשו את תבת 'מה' כ'מאה'. מצוה זו מגנה עלינו מפני השטן, שלא ישלט במאכלנו, שהרי שמו 'ס"מ" הוא בגימטריה מאה. שליטת השטן במאכלנו עלולה לגרם למגפה, חלילה, ולפיכך תזון דוד לברך 'מאה ברכות' כתרופה למגפה שהתחוללה בגמיו (במ"ד יח כא).

בעת שראו בני ישראל את המן שירד להם מן השמים, "לא ידעו מה [מאה] הוא", כלומר: לא ידעו כיצד יצליחו להגיע באמצעותו לחשבון 'מאה' ברכות, שכן מברכים עליו רק ברכה אחת - ברכת המן. לפיכך השיבם משה: "הוא הילחם אשר נתן ה' לכם" - כיון שהוא נתן לכם הישר מיד ה', אין לסטרא אחרא חלק בו, וממילא כל זמן שאתם נזונים ממנו אינכם זקוקים לסגלת מאה הברכות (חתם סופר).

בקשה תמימה שהצילה חיים

והבקשה התמימה שהוא צרף אליו היתה כה קלה לבצוע...

שי היה מוכן בשמחה לברך, אולם בהיותו תינוק שנשבה לא ידע כיצד עושים זאת. הוא נסה לדלות את הברכה ממעמקי זכרונו, אולם ללא הצלחה.

לרגע חשב לותר על הברכה, במחשבה שהילד בודאי יסלח לו על כך... אולם מייד הוא דחה את המחשבה הסותרת והחליט בנחישות כי, לא! הוא לא יאכל את הופל עד שיברר כיצד ומה מברכים עליו!

הוא סקר את הלוחמים שישובו מסביבו וחפש מי מביניהם יוכל לסייע לו. לפתע הבחין במשה, החיל הדתי היחיד בפלגה, שישב במרחק מטרים ספורים. משה בודאי יודע מה מברכים, אולם כיצד יוכל הוא לשאל אותו על כך? לצעק לעברו לא היה בא בחשבון, הן כל רחש מיתר יכול היה להמיט עליהם אסון. לחכות גם לא בא בחשבון מפני הרעב המציק, ומי יודע כמה זמן נגזר עליהם עוד להמתין באותו המקום?!

נותרה לו אפשרות אחת בלבד, והיא - זחילה. שי החל בזחילה אטית, שקטה וזהירה לעברו של משה. משהגיע ליעדו לחש לאזני משה את ספור הופל והפתק ובקש ממנו שיסייע לו לקיים את בקשתו של הילד.

"בשמחה", אמר משה, "תאמר אחרי: ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם בורא מיני מזונות".

שי אמר את מלות הברכה, ומשה ענה אחריו בכונה 'אמן'. בדיוק באותו הרגע נשמע קול פיצוץ אדיר, קרוב יותר מכל פיצוץ ששמע שי בחייו.

מסתבר כי חלית מחבלים חשדה שנמצאים באזור לוחמים והחליטה לבדק זאת באמצעות שגור פצצת מרגמה. תוך רגעים ספורים חסלה החליה, והלוחמים קבלו פקדה לסרק סביבם ולבדק באזור שבו ישבו האם חלילה לא היו מהם נפגעים.

גם שי סרק את השטח שסביבו, וכאשר הבין עד כמה גדול הנס שהתרחש עמו, נפלטה מפיו קריאת התפעלות. מסתבר כי הפצמ"ר נפל בדיוק במקום המסתור שבו שעה דקה אחת לפני כן. שי לא היה מסגל לחשב על מה שהיה קורה אלו היה נכנע לרעבונו ומותר על הברכה.

אמונה שלמה' האזינו

פצצות המרגמה פלחו את האויר כל העת, והאויר היה רווי במתח ובפחד. לאחר שני לילות ללא שנה היתה עיפותם של הלוחמים רבה, אולם בעצומו של התפת איש מביניהם לא יכול היה אפלו לחלם על כמה דקות תנומה.

לעיפות המציקה לא נמצא באותה שעה פתרון הולם, אולם על הרעב המציק היה קשה יותר להתגבר. מזה שעות ארוכות שלא בא דבר מאכל לפיהם של הלוחמים. כל עוד היו נתונים בסערת הקרב הם לא נתנו את דעתם לכך, אולם עתה, בשעת מנוחה, החל הרעב להציק.

זו היתה שעתם היפה של הממתקים הקטנים שתחבו הלוחמים לכיסיהם עם יציאתם לקרב. הממתקים נשלחו אליהם מילדים מכל רחבי הארץ, ילדים שבקשו לעודד את רוחם. היו אלו ממתקים קטנים, אולם היה בהם כדי לחמם את הלב ולהשקט ולו לזמן מה את הרעב המציק.

כמו יתר חבריו לפלגה, דחק שי, אחד מהלוחמים, את ידו לכיסו ושלף ממנו ופל מצפה בשוקולד. עטיפתו של הופל היתה מהוהה, והופל עצמו שבור ומרסק, אולם באותה שעה היה ערכו רב מפז...

שי קרע את העטיפה כלאחר יד ועמד לאכל את תכנה, אלא שלפתע שם לב לפתק קטן שהצמד אליה. סקרנותו גברה על רעבונו והכריחה אותו להציץ בפתק.

הפתק היה מעטר בציונים ילדותיים ונכתב בו בכתב ילדותי: "שלוס לה, חיל יקר, שיהיה לה בתאבון ובהצלחה, בבקשה אל תשכח לברך".

שי הביט בפתק וחש בדמעה האולגת מעיניו. הפתק התמים הזכיר לו את הבית וגרם לו לפרץ רגשות. המחשבה על הזאטוט האלמוני המתגורר אי שם, שבחר לנדב מאוצרותיו ופל ולשלחו בצרוף מלים היוצאות מהלב לאדם שאיננו מכיר, גרמה לו להתרגשות. ולצד התרגשותו הגדולה, תכנו של הפתק גרם לשי למבוכה רבה.

מחד הוא היה רעב מאד, ומדבר היה בסך הכל בופל פשוט ובילד קטן, אולם מאידך בעיניו של אותו ילד היה הופל כאוצר יקר. הוא התנדב בכל הלב להעניק אותו,

היה זה בשלהי שנת תשע"ד, בעצומם של ימי מבצע 'צוק איתן'. מבצע זה החל לאחר תקופה ארוכה שארגוני הטרור השוכנים ברצועת עזה הטרידו את מנוחתם של תושבי ישובי 'עוטף עזה', באמצעות שגור בלתי פוסק של רקטות ופצצות מרגמה לעברם ביום ובלילה.

שעת לילה מאחרת. פלגת לוחמים מיחידה מבחרת מאמנים ומצדים היטב עשתה את דרכה באפלת הלילה במשעוליה של עיר הדמים, עזה, כשלבם הומה מתפלה ולנגד עיניהם המשימה שלשמה נשלחו: לסיע בהגנה על יושבי ארץ הקדש ובפרט

לצעק לעברו לא היה בא בחשבון, הן כל רחש מיתר יכול היה להמיט עליהם אסון. לחכות גם לא בא בחשבון מפני הרעב המציק, ומי יודע כמה זמן נגזר עליהם עוד להמתין באותו המקום?!

גדר הגבול ברצועת עזה

על יושבי הדרום מפני המרצחים הקמים עליהם.

בחסות האפלה הסמיכה צעדה הפלגה בזהירות ובדריכות בתוככי גוב האריות העזתי, כשאנשיה שומרים על דממה מחלטת.

בהגיעם אל תחנת הביניים התמקמו אנשי הפלגה איש איש במקומו. הם הקפידו לשמור על מרווחים גדולים ביניהם ולטשטש כל תנועה חריגה. היטב ידעו כי לא הרחק מהם אורבים להם מרצחים שפלים שכלי חמוס בידיהם, ושאיתפתם עזה להשמיד, להרג ולאבד.

אנשי הפלגה סרקו סביבם בקפדנות ועקבו אחר כל תנועה חרישית. שריקותיהן של

תפלת שמונה עשרה - ברפת 'אבות'

מהות הברכה

בברכה הראשונה שבתפלת 'שמונה עשרה' - ברפת 'אבות', מצהירים אנו על היות הקדוש ברוך הוא אלקינו ואלקי שלשת האבות ומשבחים אנו אותו על שברא את העולם ומנהיג אותו בחסד ועל שהגן על אברהם אבינו בכל המאורות שעברו עליו, שלא שלטה בו האש באור כשדים ולא הזיקו לו אויביו במלחמת ארבעת המלכים, ועל יתר הנסים שנעשו לו ('סוד ושרש העבודה' ה'ג; שם עולם' ח'ב בהשקטות).

חכמים למדו מהפסוק שיש להזכיר את שלשת האבות בתפלה. שפך דרשו את הבטחת הקדוש ברוך הוא לאברהם (בראשית יב ב): "ואעשר לגוי גדול - זהו שאומרים 'אלקי אברהם', 'ואברכה' - זהו שאומרים 'אלקי יצחק', 'ואגדלה שמך' - זהו שאומרים 'אלקי יעקב'. יכול יהו חותמין [בברכה זו] בכלן? תלמוד לומר: 'והיה ברכה' - בך חותמין [מגן אברהם], ואין חותמין בכלן". הרוקח (פרושי סדור התפלה לרוקח ס' מה) מוסיף ומפרש שמזכירים את האבות בתפלה לפי שהם תקנו את התפלות (ברכות כו א).

ברכה זו סדרה בראש כל הברכות על פי סדר מזמור כ"ט בתהלים [שפנגדו כאמור נתקנה תפלת שמונה עשרה], הנפתח במלים: "הבו לה בני אלים", שפרושו הזכירו לפני, בני, את אילי [תקיפי] הארץ, אלו שלשת האבות שהעולם עומד עליהם ובזכותם (מגלה יז ב, מהרש"א ח"א ר"ה יא א, לב א).

מקור הברכה

אנשי כנסת הגדולה תקנו לישראל להתפלל שלוש פעמים ביום נסח תפלה קבוע של שמונה עשרה ברכות (מגלה יז ב). אף על פי שלמים הוסיפו עליהן ברכה נוספת - ברפת 'המינים', מכנים חכמים תפלה זו בשם 'שמונה עשרה', כמספר הברכות שהיו בנסח המקורי (ברכות כח ב; ב"ח או"ח קיח). ברכות שמונה עשרה נתקנו כנגד שמונה עשרה הזכרות של שם ה' שהזכיר דוד במזמור כ"ט בתהלים, הנפתח בפסוק: "מזמור לדוד הבו לה בני אלים" (ברכות כח ב).

ברכות שמונה עשרה מחלקות לשלוש מחלקות: א. שלוש ברכות שבח ב. שלוש עשרה ברכות בקשה ג. שלוש ברכות הודאה. חכמים המטילו זאת לעבד שבא לבקש בקשה מאדונו; תחלה הוא משבח את אדונו, לאחר מכן מבקש את בקשותיו, ולבסוף הוא מודה והולך לו (ברכות לד א).

ביגת אמן על ברכות ראשונות

כידוע, על ברכה שתקנה שבח בלבד יש לכוון שדברי המברך אמת, ואלו על ברכה שתקנה גם שבח וגם בקשה יש לכוון שדברי המברך אמת, והלואי שתתקיים בקשתו. לאור זאת פסק בשו"ע הרב (או"ח סכד ט) שבשלוש הברכות הראשונות שבישמונה עשרה, שהן ברכות שבח ואין בהן בקשה, יש לכוון בעניית אמן עליהן רק שדברי המברך אמת.

אולם המשינה ברוחה ('באור הלכה' שם ד"ה ובכונה) כתב שמדברי ה'מגן אברהם' (שם י) משמע שבברפת 'אבות' ובברפת 'מחיה המתים' יש לכוון בעניית אמן 'אמת' ו'יהי רצון'. זאת משום שאף בברכות אלו נרמזו בקשות; בברפת 'אבות' - שיגמל עמנו חסדים טובים, יזכר חסדי אבות ויחיש לגואלנו, ובברפת 'מחיה המתים' - שיוצא לתחייה זו במהרה. ואולם על ברפת 'הא-ל הקדוש' הפל מודים שיש לכוון 'אמת' בלבד, לפי שלא נרמזה בה שום בקשה.

ביגת אמן

"אמת שיש להודות לקדוש ברוך על שמגן ומושיע לכל העולם ועל שהגן על אברהם אבינו" (סדור 'נהורא השלם' שמו"ע). ויש הסוברים שיש אף להוסיף ולכוון שיגמלנו חסדים טובים ויחוש לגואלנו (ראה מדור 'פנינת אמן על ברכות ראשונות').

מבנה הברכה

ברכה זו היא היחידה מברכות שמונה עשרה הנפתחת ב'ברוך' לפי שהיא ראשונה לסדר ברכות שמונה עשרה, ואלו הברכות הבאות אחריה דינן כ'ברכה הסמוכה לחברתה' שאינה פותחת ב'ברוך' (טור או"ח קיט).

כתבו התוספות (ברכות מ ב ד"ה אמר) שאף על פי שברכה זו פותחת ב'ברוך' לא תקנו לומר בה את הכנוי 'מלך העולם' כדרך שמזכירים בכל הברכות הפותחות ב'ברוך', לפי שהתבות 'אלקי אברהם' כבר כוללות בתוכן את ענין המלכות. זאת משום שאברהם אבינו הודיע והמליך את הקדוש ברוך הוא על כל העולם. עוד פרש רבי יהודה בר יקר ('פרוש התפלות והברכות' ח"א עמ' לה) שברכה זו אינה פותחת במלכות כיון שהיא סמוכה לברפת 'גאל ישראל', ובאמת היה ראוי שלא תפתח כלל ב'ברוך' כדון ברכה הסמוכה לחברתה, אלא שכינון שפעמים אינה סמוכה, כגון בתפלת מנחה, עשאוה כ'סמוכה ואינה סמוכה', וקבעו בתחלתה הזכרת השם בלא מלכות.

אחת שאלתי

שאלה בהלכות ברכות ואמן

שאלה: פסק הרמ"א (או"ח קא א) שאף שהכונה בברפת 'אבות' מעכבת, מכל מקום מי שלא כוון לא יחזור ויתפלל, שכן מסתבר שלא יכוון אף בחזרתו. ואולם כתבו הפוסקים שיש אפן שבו אדם שלא כוון באבות צריך לחזור ולהתפלל, מהו האפן?

השאלה והתשובה מעלון פרישת וארא:

השאלה: מי אינו מברך ברפת 'השכיבנו'?

התשובה: מי שנאנס ולא קרא קריאת שמע של ערבית עד עלות השחר, יכול לקרותה בברכותיה עד הנץ החמה, אף לא יאמר את ברפת 'השכיבנו'. זאת לפי שבני אדם כבר אינם רגילים לשפכ לישן בשעה זו. ואמנם יש האומרים שאף לאחר עלות השחר ניתן להתחיל לברך מהמלים: "ותמננו בעצה טובה מלפניך" ואליה, אולם נפסקה ההלכה בסוברים שאין אומרים ברפת 'השכיבנו' לאחר עלות השחר כלל (טושו"ע רל ד; משניב שם לב).

תשובות ניתן לשלח לפקס
שמיספרו 08-9746102
או לכתבת המייל: 9139191@gmail.com

בין הפותרים נכונה
אגדל 'פרטיספר' בסך
100 ₪. ההגדלה
תתקיים מדי שבוע ביום
חמשי שלאחר הופעת
העלון. התשובה ושם
הזוכה יפרסמו א"ה
בעלון פרישת משפטים.

הזוכים בהגדלה שהתקיימה בין שולחי התשובות לשאלה
שהופיעה בעלון פרישת וארא הם: הרב בנימין וקנין מירושלים
והבה"ח יהודה גלמן מחיפה

וכאשר תקום מן הספר, תחפש באשר למדת אם יש בו דבר אשר תוכל לקימו

בזכות אמן נצלים מהאויבים

דרשו חכמים (תנא דבי אליהו רבה י) על הפסוק (שופטים ה ב): "בפרע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה" - "במי נפרע להם הקדוש ברוך הוא לישראל מאמות העולם? בבני אדם שמשפיעים ומעריבים לבית הכנסת ולבית המדרש ועונים אמן..."

בכך פרש רבי חיים פ"ץ, נכד הסמ"ע, את הפסוק בתהלים (יב ב): "הושיעה ה' כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם" - "הושיעה ה'", אף "כי גמר חסיד כי פסו אמונים" - אין בקרבנו בני אדם הנזהרים ומיקרים עגית אמן, שבזכותם הבטחנו להנצל מאויבינו (ארץ החיים' תהלים שם).

האדמו"ר רבי משה יחיאל מאז"רוב הוסיף ובאר כי כאשר נדיק בדברי חכמים, נראה שעקר ההגנה שעגית אמן מעניקה לאדם היא כאשר היא נענית על ברכות שאין חיוב לשומען, כאותם "בני אדם שמשפיעים... לבית המדרש" כדי לענות 'אמן' אחר המברכים. כך אף מדיק מלשון הכתוב: "בהתנדב עם ברכו ה" - כאשר מתנדב האדם לברך את ה' באמן' אף פשאונו מחיב בכך (באר משה' שופטים עמ' קסה).

אמן שהצילה מפגוע

ספר אחד מתלמידיו של המשגיח רבי אליהו לופיאן:

פעם נסעתי עם המשגיח ברכות מירושלים לחיפה. במהלך הנסיעה, כאשר עמד המשגיח לברך 'אשר יצר', רמז בידי לשוטר שעמד בסמוך שיאסף את חבריו שנסעו עמנו בקרון. כאשר התקבצו סביבו פנה אליהם ואמר: "אני אברך ברכת 'אשר יצר', ואתם כלכם תענו 'אמן'!"

היה זה לפלא, כי כלם הסכימו ברצינות גמורה. המשגיח אמר את הברכה כדרכו בקדש, מלה במלה ובקול גדול, וכשסיים ענו השוטרים ביחד בקול 'אמן'. אחד מהם אף הפטיר בהתפעלות: "שמיעת ברכת 'אשר יצר' של הרבי יכולה לעורר לתשובה!"

כמה רגעים לאחר מכן נעצרה הרכבת במפתיע, ועמדה כך במשך כמחצית השעה. לבסוף נודע כי מצאו מוקש מתחת לפסי הרכבת, ובדרך גס הוא לא התפוצץ (ספר 'לב אליהו' ח"א עמ' 51).

לנושאי דגל עגית אמן,

חברי מערכת וכל מאמינים, תודה על העלון העשירי, המגון והמדיק. בעצם זהו לא עלון אלא אוצר של ממש לכלל עניני עבודת הלב.

כתבתם לאחרונה מדור מקיף על מאמר חכמים (שבת קיט ב): "כל העונה אמן בכל כחו פותחין לו שערי גן עדן", שבו הבהרתם בשבעים פנים שעגית אמן היא 'מפתח' לגן עדן. חשבתי שאמן היא ראשי תבות "אני נותן מפתח", כביכול הקדוש ברוך הוא נותן באמצעותה לכל יהודי את האפשרות להשיג את המפתח לגן עדן.

לי המחשבה הזאת נתנה חזק עצום להתגבר על הבושה הטבעית האוחזת אותי כשאני נגש לאדם ומבקש ממנו לענות אמן על ברכותי. הפנמתי שאני בעצם מיטיב אתו בכך שאני נותן לו את האפשרות להשיג את המפתח לפתיחת שערי גן עדן ושערים נוספים.

תזכו להרבות ברכות ואמן בישראל, ש.מ. - אלעד.

נתן לשלח מכתבים
לפקס שמספרו 08-9746102
או לכתבת המייל: 9139191@gmail.com

צדיק באמונתו

אמן וברכות במשנת בעל ההלולא

רבי חיים פלאג"י ז"ע

רבי חיים פלאג"י

י"ז בשבט תרכ"ח

רבי חיים פלאג"י נולד באיזמיר שבטורקיה ביי"ט בחשון תקמ"ז, לאביו רבי יעקב. בהיותו כבן כ"ה נסמך לרבנות, ובשנים הבאות שמש בתפקידים תורניים שונים באיזמיר, עד שבשנת תרט"ו מנה לרבה הראשי של העיר [חכם באשי].

רבנו חבר כשמונים ספרים העוסקים בכל מקצועות התורה. את ספריו החל לכתב בהיותו כבן שש עשרה שנה ולא חדל ממלאכת כתובתם עד אחרית ימיו; את ספרו האחרון 'ברכת מועדיך לחיים' סיים לכתב יום קדם הסתלקותו. נפטר ביי"ז בשבט תרכ"ח ונקבר בכבוד גדול בבית העלמין העתיק באיזמיר. לארך מסע הלוגיה סבבו בני קהלתו את ארונו כשספריו הרבים אחוים בידיהם.

היו אומרים לפניו ברכות השחר

מדי בקר היה רבנו מזמן את ילדיו ונכדיו לומר לפניו את ברכות השחר, כדי שיוכל לענות אחריהם 'ברוך הוא וברוך שמו' ואמן (צנאה מחיים' הנהגות המחבר אות ד).

מאה ברכות מעניקות חיים

דוד המלך תקן לברך מאה ברכות כדי לעצור את המגפה שהתחוללה בקימו (במ"ד יח כא), זאת משום שהברכות ממשיות חיים לאדם. לפיכך המקפיד לברך מאה ברכות זוכה לחיות חיים ארפים. לזאת רמז דוד המלך באומרו (תהלים סו ט-ט): "ברכו עמים אלקינו והשמיעו קול תהלתו - השם נפשנו בחיים" (הכתוב לחיים' תהלים סו ט).

יהודי יקר! חברה עומד לברך? הזדרז לענות אמן אחר ברכתו. זריזים מקדימים למצוות...